NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2549 — NGÀY THỨ TƯ 16 SEPTEMBRE 1925

RÉSIDENCE ... AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công sở		8$00	8$00	8$00	9$00	
Sáu tháng	3$00	3$50	3$20	3$20	3$30	6$00
Ba tháng	1$50	1$75	1$60	1$60	1$65	3$00
Một tháng	0$50	0$60	0$55	0$55	0$60	1$00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM DUY LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LOAN

Adresse télégraphique TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE nº 150

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE Nº 4164

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m068 de large.
1re page: Une seule insertion . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . .
Réclame dans la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái nỗi dở-dang của bọn thiếu-niên ta ngày nay

Kỳ thi tuyển thơ-ký ngạch tòa sứ vừa rồi, số định lấy có hai mươi mà số ứng thí ngoài bốn trăm. Số ngạch khuyết thì có ít như thế mà số người ứng bạch thì nhiều đến như kia, cứ xét nghiệm một việc ấy, cũng đủ biết hiện nay trong bạng thiếu-niên mình, cái nỗi dở-dang dang-dở thật nhiều người mắc phải lắm vậy.

Sao vậy? Vì rằng số người theo học một ngày một nhiều, mà số người làm việc ở các sở công thì lấy có hạn, có thể nào mà dung-thụ cho hết được, mà sau này cái số người theo học dở dang, chẳng lại còn nhiều thêm, thì cái nỗi bơ vơ thất nghiệp ắt lại còn nhiều hơn; đó là cái sự-thế tất nhiên, khó lòng mà tránh được. Tức như những người theo học chữ Nho ở xã-hội ta xưa kia, những người nghề học không thành, dở dở dang dang thì không kể, cả đến những người có chân khoa mục, mà vì số người đỗ nhiều quá, nhà nước bổ-dụng không hết, rồi cũng phải nằm co ở nhà (nhưng xưa kia ở xã-hội ta không cứ người đỗ hay người không đỗ lại còn có nghề gõ đầu trẻ, chớ về sau này nghề ấy chắc cũng phải tiêu-diệt dần hết). Xem thế thì biết đó là một điều khốn-nạn chung ở trong xã-hội, ở đời nào mà chẳng thế.

Ở xã-hội ta bây giờ, cái khốn-nạn ấy mới là khởi điểm, nếu ta không nghĩ cách dự phòng, mà cứ theo một lối như thế này mãi, thì chẳng rồi sau cũng có một ngày kia, số người học một ngày một nhiều hơn, số người đỗ cũng một ngày một nhiều hơn, thì cái khốn-nạn của những người theo học mà đến nỗi bơ vơ không có nghề-nghiệp, như cái tình-cảnh của những người theo học chữ Nho ở nước ta xưa kia có học mà cũng thành vô dụng.

Người mình xưa kia đã mấy nghìn năm sinh trưởng ở một nước theo cái chính-thể quân-chủ, trong nước chỉ có một nghề làm quan là quí, còn nghề gì cũng là nghề hèn cả, bởi thế người trong nước chỉ chuộng có nghề làm quan, trọng nghề làm quan, ước ao mong mỏi có một nghề làm quan, nhà nào hơi có chút tư-bản, người nào hơi có chút thông-minh, là xô đẩy nhau vào một đường ấy cả; khi đưa con đến tuổi mới vỡ lòng đi học, mục-đích của cha mẹ cũng chỉ cốt học để làm quan. Cái tư-tưởng ấy chôn sâu vào trong óc người mình từ bao giờ, đến ngày nay rửa mãi chưa sạch, ngày xưa thì ông nghè ông cử, bây giờ thì ông đốc ông tham, cách học hành tuy có khác nhau, mà cái mộng-tưởng về sự làm quan thì người đời nay cũng chẳng khác gì người đời trước. Ấy vì cái tư-tưởng hẹp-hòi ấy mà gây nên cái sự khốn-nạn cho con nhà theo nghiệp học bây giờ, và cái hiểm tượng về đường sinh-hoạt ở xã hội ta sau này. Bây giờ muốn tìm cái phương pháp để chữa cái nạn hiện thời và cứu cái hiểm-tượng về sau, thì ta phải bỏ cái tư-tưởng hẹp hòi và cái mục đích thấp hèn trước đi. Ở xã-hội ta xưa kia kiến-văn hãy còn chật hẹp, nghề nghiệp chưa được mở mang, trong nước chỉ có một nghề làm quan là vẻ vang sung sướng, vậy ai muốn chiếm lấy cái địa-vị cao và hưởng được cái quyền lợi hơn người, tất phải ganh-đua chen chúc nhau trên con đường ấy thì đã đành, chớ bây giờ vận-hội đã mở mang, kiến-văn đã rộng rãi, ai lại chẳng thấy ở các nước văn minh bây giờ, miễn là có được cái tài học hơn người, làm được công việc xuất sắc hơn người thì không cứ làm nghề gì, làm việc gì, cũng đều chiếm được cái địa-vị rất cao, hưởng được cái lợi quyền rất to, ông chủ đồn-điền, ông chủ thương điếm, ông chủ công xưởng, ông kỹ-sư tinh việc công tác, ông y-sĩ thạo nghề chữa bệnh, tự mình cũng vẻ-vang sung-sướng, công-chúng cũng sùng-bái hoan nghênh, có kém gì ông quan văn giỏi việc chính-trị, ông quan võ giỏi việc dùng binh. Người trong nước đều tùy cái tài riêng của mình, mà lo học lấy một nghề cho thật tinh thật giỏi chớ có phải chỉ tranh-đua nhau về một nghề làm quan, đến nỗi mật ít ruồi nhiều, mà nhiều người bơ vơ dở dang như cái hiện-trạng ở xã hội ta đâu.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 12 Sepembre 1925

Việc nước Nhật-bản

Có tin rằng nam tước Matsui nay mai sẽ thay M. Hayashi, vào chức đại-sứ ở Londres.

Sở vô-tuyến điện Osaka trước đã chỉ tiếp được luồng-điện, từ nay lại có thể phát được luồng điện dài 7.000 mét-rơ.

Nước Nhật với Trung-hoa

Nước Nhật không ưng việc nước Trung-hoa xin bãi các sở điện-báo Nhật ở miền thuộc về đường hỏa-xa Mãn-châu Nhật. Vì về việc ấy, trước đây Nhật đã tốn người hại của nhiều lắm, và các quyền-lợi của Nhật đã được liệt quốc công nhận cho tại cuộc hội-nghị Washington.

Một việc phát-minh về quang-học

Có tin rằng viện thí nghiệm hóa học có tìm được một chất, gốc bằng chất lân, có tính hút được các quang-tuyến của nhật-cầu, hay của điện khí, rồi đến đêm lại nhả ra. Phơi chất ấy ở chỗ mặt giời năm phút, thì đủ sáng để phát tiết ra 20 giờ mới hết.

Việc nước Phi-luật-tân

Báo *United Press* báo tin rằng ông nguyên-lão nghị-viên King sẽ đệ-trình nghị-viện một bản dự-án luật pháp về việc cho phép nước Phi luật-tân lập hiến-pháp và dựng một chánh phủ tự-trị. Trong bản dự án ấy định rằng trong hai chục năm thì Phi luật-tân có thể được độc-lập hẳn, mà cái quyền độc-lập ấy để tùy ý quan tổng-thống nước Hoa-kỳ ban cho. Nếu bản luật pháp ấy không được nghị viện ưng chuẩn, thì ông nguyên-lão nghị-viên King sẽ cố gắng xin cho nghị-hội Phi-luật-tân được rộng quyền hơn, và hạn chế bớt cái quyền lực của quan Toàn-quyền Phi luật-tân.

Đại học-đường Phi-luật-tân có nghị mở các ban học chuyên môn về nghề làm đường và nghề giồng cao-su.

Sở coi hội-chợ ở Manille báo tin rằng hiện đã được 17 tỉnh ở Phi luật-tân và nhiều nhà buôn Hoa-kỳ nhận lời dự hội chợ ấy.

Tại hội Vạn quốc

Chiều hôm qua, hội-đồng quản trị hội Vạn-quốc họp một kỳ quan trọng. Hội-đồng thấy việc tu phục lại nền tài chánh, và việc chỉnh đốn lại nền tiền-tệ nước Áo đã gây được kết quả tốt tươi, nên hội-đồng định bãi việc kiểm tra ở nước Áo đi. Sẽ bãi làm ba đoạn như sau này:

1. Thanh giảm bớt việc kiểm tra đi. 2. Ngày 1er Janvier quan tổng-ủy-viên của hội Vạn quốc sẽ khởi hành ở nước Áo. 3. Đến mùa xuân sang năm, hễ tình trạng tiền tệ không thay đổi, thì sẽ bãi hẳn việc kiểm tra. Hiện nay đã trù tính mọi phương sách để giữ cho cái tình-trạng không thay đổi. Hội đồng quản trị khen ngợi ông tổng-ủy-viên Zimmerman về công việc đã làm được.

Hội-đồng xét ra việc tu-phục nền tài chánh ở Hung-gia-ly cũng tiến-bộ.

M. Howwand (Hoa-kỳ) chánh sở coi về người Hy-lạp tị-nạn, trình với hội-đồng về sự tìm việc làm cho người Hy-lạp tị-nạn. Hội-đồng đã dùng mọi phương sách khiến chánh-phủ Hy lạp và sở ấy hai bên có thể giúp đỡ lẫn nhau.

Sau đại-hội-đồng lại bàn bản tờ trình của hội đồng quản-trị về công việc trong năm đã qua.

M. Notta (Thụy-điển) nói hội Vạn-quốc là vì việc chiến-tranh mà gây nên, và giả thử không có việc chiến-tranh thì không có hội Vạn-quốc. Ông mong rằng các việc phân tranh của các nước sẽ cưỡng-bách phải đem đến các tòa thẩm-phán quốc-tế xử đoán như các việc phân-tranh của tư nhân cưỡng-bách phải đem cho các tòa thẩm-phán quốc-gia xử đoán. Nước Thụy-sĩ đã ưng theo điều-lệ của tòa thẩm phán quốc-tế, về việc cưỡng bách trọng tài, hễ cái hạn năm năm này mãn, thì sẽ gia thêm một hạn nữa mười năm. Nước Thụy-sĩ đã ký các giao-ước cưỡng-bách trọng tài với nước Pháp, nước Bỉ, và nước Ba-ly.

M. Chao-heim-Chou (Trung-hoa) tỏ ý tiếc rằng từ năm 1923 đến giờ nước Trung-hoa không có chân trong hội-đồng quản-trị. Các giao-ước của Trung-hoa ký với liệt cường hiện nay không thi-hành được nữa, cần phải hoán-cải đi. Nước Trung-hoa là một nước trong các nước chiến-thắng, mà cái địa-vị của nước Trung-hoa lại không bằng cái địa vị của các nước thất bại. Nước Trung-hoa đã đem việc ấy trình tại cuộc hội nghị giảng hòa, và cuộc hội nghị Washington, mà bấy nay vẫn chẳng ăn thua gì. Mới rồi Trung-hoa lại gửi cho các nước một bức thư xin sửa đổi lại các giao ước, về việc ấy nước Trung-hoa mong rằng hội Vạn-quốc sẽ tán thành cho.

M. Paul Boncour (nước Pháp) giải bày và bênh vực mọi lẽ về bản an-văn Genève. Cái mục-đích bản an-văn ấy là cái mục đích của các nước đều mong ước, nghĩa là bình an, trọng tài, và triệt binh. Bản an văn không có điều khoản gì khác với bản hiệp ước của hội Vạn-quốc, nhưng kỹ lục lại ấn định rõ thêm các điều khoản trong bản hiệp ước. Các nước muốn nhất loạt bãi binh, thì hẵng muốn đạt mục-đích ấy phải tìm tình việc bình an đã. Hễ các nước cùng họp ý nhau về việc cách giữ yên cho bản án văn thì lại phải cố gắng mà trù tính việc triệt binh.

Ngày hôm nay đại hội-đồng vẫn bàn về tờ trình của hội đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

(Indopacifi)

CÁI BỘ MẶT CỦA NGƯỜI ĐÓNG TUỒNG

Cái nghề đóng tuồng là một nghề khó, chứ không phải là ai cũng làm được. Bác-sĩ Cabanès nói: người đóng tuồng cần phải biết rõ cái then máy các thớ thịt ở mặt để tùy tiện cử động cho hợp với cái bộ mặt.

Nhiều người lại nhờ cái bộ mặt sẵn có, mà luyện-tập cho có ý vị thêm. Người mới làm nghề đóng tuồng, không mấy người biết làm được bộ mặt, rồi sau dần dần mới ra được bộ, mà luyện tập cho mỗi ngày một khéo thêm.

Những người đóng các vai hài-kịch, hay dùng nhất là thớ thịt mé trên và thớ thịt ở mũi. Bác-sĩ Coarp kể chuyện có người tìm được đến hơn chục cách làm cho mũi cử động. Những người đóng bi-kịch hay dùng thớ thịt trên trán và môi dưới. Người ta kể chuyện một người đóng tuồng nước Anh có tiếng, tên là Garrick sai khiến các thớ thịt ở mặt một cách dễ dàng như thể đánh đàn vậy, trong đây phút có thể thay đổi đủ hết cả thứ bộ dạng, từ bộ rất vui cho đến bộ rất buồn. Có những vai tuồng rất giỏi trong mấy giây đồng hồ có thể thay đổi luôn được mười bộ mặt, mà chỉ sai khiến cái thớ thịt ở mặt thôi, chứ không dùng cách gì ở ngoài cả.

Việc Trung-hoa

Vấn đề thi nghị-viên và tuyển nghị-viên

Hai giờ ngày 27 août hội quốc hiến ủy-viên khai hội bàn về vấn-đề nghị viên nên cứ theo lối tuyển cử như lâu nay hay là dùng lối khảo thí. Phe chủ trương về lối khảo thí cho là dùng lối tuyển cử rất là có tệ hại, vì những kẻ yếu mạt không có thực tài thường chỉ đem kim tiền mà mua chuộc lấy phiếu bầu, chi bằng dùng lối khảo thí mới mong có được người đủ tư cách đứng nơi nghị-trường. Phe chủ trương về lối tuyển cử cho là dùng lối khảo thí lại càng tệ hại, vì biết đâu lại chẳng có kẻ tìm mạo dùng cách đút lót để được dự trúng, chi bằng cứ để lối tuyển cử lại còn hơn. Hai phe tranh luận hồi lâu rồi giải tán. Viên chủ tịch tuyên bố sẽ định ngày bàn họp lại.

Việc nữ-học-sinh đối với quan tổng trưởng giáo dục

Sau khi trường nhà nữ đại-học bị giải tán và có nhiều học-sinh bị bắt về tội phản kháng quan giáo dục tổng-trưởng là Chương-sĩ-Chiêu, chính phủ lại có ra lệnh cấm trấp rất nghiêm, nhưng cái phong trào ấy hãy còn thịnh lắm. Hội ủy viên các giáo viên và các học sinh lại dâng thư trình Đoàn-kỳ-Thụy, kể tội Chương sĩ Chiêu và quyết yêu cầu bãi chức Chương mới thôi.

Việc náo-động trong khi cất đám Liêu-trọng Khải tại Quảng-đông

Ngày 1er Septembre đảng cộng-sản cất đám Liêu-trọng-Khải và Trần-thu Lâm là hai yếu nhân của đảng ấy bị ám sát rất long trọng. Lúc đưa đám có đặt quân đội phòng giữ rất nghiêm ngặt, tuy vậy mà các yếu-nhân trong đám ai nấy rất là lo sợ về thân mệnh. Lúc đám đi đến cửa Tiền-đường, bỗng có một tên lính không rõ vì có gì hoảng hốt chạy đi, ai nấy thấy vậy tưởng lại có sự biến cố gì chăng, đều xô nhau bỏ chạy tán loạn, các quan chức ngồi trong xe ô tô, có người phải chui ra bỏ trốn, các nhà hàng phố đều đóng sập cửa lại. Nhưng sau xét ra không có việc gì cả, nên trật tự lại giữ yên được ngay.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có việc sau này, xin ngài dủ lòng quí-hóa, chỉ bảo cho tôi xin cảm ơn ngài vô cùng.

Năm Duy-tân thứ sáu và thứ tám tên Tr. ở làng L. và tên O là lý-trưởng ở làng H. có viết riêng bán đứt cho tôi cộng tất cả là 2 mẫu 9 sào ở đồng làng H. từ đấy đến năm vỡ đê Liên-mạc tôi vẫn cho hai tên ấy cấy nộp hoa lợi, nhưng vỡ đường thì họ xin miễn nạp, và thuế thì gánh vào hạng thổ sa. Đến năm 192 tôi thưa ở phủ Hoài-đức và tòa án đệ nhị-cấp án họ mới chịu dẫn ruộng giả tôi nhưng chỉ đạc được 1 mẫu 2 sào, còn thiếu 1 mẫu 7 sào thì họ khai ở ngoài ngòi nước chỗ vỡ đê, mà những người làng thì nói với tôi rằng: chỗ ngoài ấy là không phải xứ đồng họ viết trong văn-tự, họ mượn cớ chỗ đó mà khai cho khỏi cái tội thực khế hư đấy đó thôi. Sau tôi có bảo mấy người làng đó làm chứng thì họ lại e sợ lý-trưởng thù oán.

Song tòa án đệ nhị-cấp xử cho tôi rằng: vì giời làm vỡ đường thì còn bao nhiêu nhận lấy bấy nhiêu, sau tôi không thuận, có chống án ra tòa Thượng-thẩm thì cũng lại y cái án trong tòa án Hà-đông. Vậy tôi lấy làm quá giận, kể từ năm 1921 đến giờ tôi bỏ số ruộng ấy không nhìn đến nữa, nhưng kỳ vừa rồi, người làng H. đến báo tôi nhận số ruộng ấy, và bây giờ đương có người đạc.

1. Vậy bây giờ tôi nhận số ruộng 1 mẫu 2 sào thì có phải đưa đơn để sao tờ trích lục, lĩnh những nguyên khế về, và có phải chịu tiền bút chỉ án-phí không?

Thuế thì phải nộp bắt đầu từ năm nay hay là tất cả những năm trước mà bấy lâu chưa nộp? 3 Nếu tôi bỏ số ruộng ấy thì có thể đem làm của công được không?

LỜI ĐÁP. Ông phải làm đơn xin bản trích-lục ở tòa Thượng-thẩm, phải chịu cả án phí, vì ông đã chống án, phải xin lấy cả nguyên khế về và phải nộp thuế mấy năm ông đã bỏ không đóng. Nếu bỏ ruộng mà không đóng thuế thì tòa có thể cho bán đấu giá để lấy tiền mà đóng thuế chớ không phải sung công.

Ph. h.-L.

NGƯỜI ĐƯỢC GIẢI NHẤT CUỘC THI XE ĐẠP VÒNG NƯỚC PHÁP KIẾM ĐƯỢC BAO NHIÊU

Người Ý tên là Bottecchia được giải nhất trong cuộc thi xe đạp vòng nước Pháp mới đây được độ 100.000 quan. Trong số tiền ấy có 30.000 quan của hiệu bán xe đạp vẫn nuôi công người ấy, 15.000 quan của hiệu chế *pneus* vẫn bán hàng cho hiệu buôn xe đạp.

Đến lúc người ấy về nước lại kiếm được một số tiền cũng độ gấp hai bấy nhiêu nữa. Vì từ khi Bottecchia nổi tiếng, thì thiên hạ nô nức muốn xem hắn đi xe đạp. Các Hội xe đạp thuê hắn chạy xe đạp trên trường thi cho công chúng vào xem mất tiền.

Nếu được người ta thuê cho ba chục lần như thế, thì ít ra cũng được cả thảy độ 200.000 quan. Xem như vậy thì biết cái nghề thi xe đạp ở các nước may ra cũng làm nên giàu có danh giá đấy nhỉ.

LỜI ĐÀN BÀ

Ăn tham chắc, mặc tham dày

Tục ngữ nói: ăn tham chắc, mặc tham dày, thế là đủ tỏ ra tư cách người xưa trọng bền ăn không cần phải cao lương mỹ vị, mặc không cần gấm vóc thêu thùa, miễn dùng cho vừa sự no ấm là đủ; ngày nay công nghệ rõ ràng phát đạt, chế tạo nhiều kiểu mới thứ đẹp, lại mong cho chóng tiêu thụ được nhiều, cho nên chẳng cần phải bền chặt, mà chỉ cần cho bóng bảnh. Tuy sự tiến-hóa có phần đáng mừng thật, nhưng cái lòng phù hoa cũng từ đó mà nảy nở lần ra, người ta xét các điều vi-tế như thế mà nghiệm biết nhơn-tình phong-tục thay đổi có khác lắm, song ở đời đã không tránh được cái công-lệ xoay vần tự nhiên ấy, nhưng mà câu tục-ngữ của mình cũng không nên quên đi, vì sự chắc chắn và sự bền chặt là biểu-hiệu cho cái cội gốc con người và lợi ích cho sự tiêu dùng có chừng đỗi, phương ... mới đó ... giờ chẳng gặp qua này là bao quá. Người trong xã hội không phải ai ai cũng sang dùng cả đâu; phần nhiều người nghèo xếp đôi số người giàu, nay thử đứng cửa giữa mà xem xét cái lối ăn mặc của hai bên thì hình như tranh đua nhau lắm, mà nhất là bọn đàn bà con gái lại niên thiếu hơn nữa, bà nào cũng diện cho như bà lớn, chị nhà quê cũng diện cho như chị hàng phố, làm sao cho ăn mặc được bình đẳng mới thích, xưa kia bắc tơ Bình-định, lãnh hướng ngoài Bắc đã đẹp nay phải lãnh Tàu cẩm-châu mới tốt, lụa Sơn-tây, lụa Hạ chưa bằng lục-soạn, cát-sô-mia, vân Bắc, xuyến Quảng, nhẹ giá hơn cẩm dung văn-minh không quí, đối với nội-hóa đã làm cho trọ nghề sự buôn bán lại xa toa lắm, hao mất đồng tiền huyết-mạch làm ra, còn một điều nữa là đồ tàu tây, đồ ăn tàu là năm vòng bảy trảo lên bộ, xuống tàu mới đưa đến xứ ta, hàng-hóa nhẹ điều tơ sân, tơ dứa tơ bản tạo ra, sao cho bằng tơ ta là thuần nguyên chất hơn, đồ ăn ta là tươi sạch hơn mà giá cũng nhẹ nữa, ta làm ra ít tiền, thì ta dùng đồ ít tiền, chẳng là thích hợp lắm sao? Vả lại chữ cần kiệm là phận sự của người đàn bà, dẫu người đàn ông có theo chúng theo bạn, nhưng phận sự họ là phải giao thiệp với thế-giới, họ phải liên lạc với lân bang, họ phải đi làm công việc nay đây mai xứ khác, thì nên để cho họ dùng đồ khác mình mới phải, còn chị em ta chớ cần tranh đua những sự ăn mặc kiểu cách không bỏ tiền cho nhà cho người, lại mang tiếng phá của, không tưởng chi đến gia đạo, dẫu người

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

con gái được ở với cha mẹ cũng phải ng-i đến con được tương-lai của mình, không phải ăn được buổi nào thì ăn, mặc được buổi nào thì mặc, mà quan tình mất nết ra người hư hỏi, thì con nỵ ười, ấy ai cần làm chi.

Nói tóm lại sự ăn mặc phải nhún mới đẹp, mà lại được kiệm ước cho nhà mình.

Đạm-Phương nữ sĩ

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Tại Maroc, tuy rằng địch-quân có được thêm mấy nghìn việ-binh, song quân Pháp vẫn bình-định ở miền Tsza. Ở đấy Abd El Krim cổ 5 kích-liệt lắm.

Quân Pháp đã chiếm được ngọn núi Ajah là ngọn núi cao hơn cả các đồn quan-trọng ở miền nam Beni-Ourairo.

Ở Taounat có tin rằng sau khi quân Pháp lấy được Moulay-Ain Djenane, các chân Senadja xin đầu hàng. Tại miền Amjhit, nhiều châu muốn đầu hàng. Quân Pháp đang đón kiên cố ở các miền nận quân, khiến cho địch quân k ông có thể xâm-phạm đến các đồn cũng là đương xa.

Một người về đảng cộng-sản bị bắt ở Alger

Ở Alger người ta có bắt một ông nghị viên về đảng cộng-sản tên là Henriet can về tội mưu việc phản quốc.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	29 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, mới tạ	11	15
nhì,	10	10
ba,	9	70
Thóc hạng nhất,	6	15
Hạt ngô	5	10

Giá lạo. Kể từ ngày 15 Septembre 1925 giá lạo ở kho Nhà-nước định là 12 f. 45.

Tin tàu. Tàu *Tonkin* đến ngày thứ tư 16 septembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong, các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 15 sep embre.

Tàu *Gouverneur Général Roume* mang thư sang Pháp 1 i mới co g ấy đổi lại ngày giờ chạy như sau nầy: Bắt ngày thứ năm 17 septembre hồi 20 g ờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane Qui-nhơn và Saigon. Các thư từ sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 13 giờ 32 ngày 17 septembre

Tin đường sá. — Quan Khâm-sứ Trung-kỳ có điện ra như sau nầy :

Sở Công-chính ở Cửa-rào điện rằng vì mấy trận mưa lớn vừa rồi mà đường lúa và hư hỏng nhiều quá.

Con đường số 87, vào khoảng Cồ-đồng và Đa-chung, vì phải chữa một cái cầu, nên từ ngày 14 đến 24 septemb e 1925 không đi lại được.

Tin quan Toàn-quyền Varenne

Quan Toàn-quyền Varenne đi nghỉ mát tại Vichy đã trở về Paris. Ngài sẽ dự Hội-đồng tháng Septembre cuối tháng này rồi sắp sửa đi sang Đông-dương. Cứ như một bức điện-tín của phóng-sự báo *Courrier Saigonnais* ở Paris thì quan Toàn-quyền mới sẽ c-ọn các quan cai-trị Le Fol và Jeanton làm quan chức ở văn-phòng ngài.

Các đền chùa và những nơi thắng-cảnh của Đông-dương. — *Đông dương quan-báo* ngày 12 septemore 1925 có đăng nghị-định quan Toàn quyền ngày 16 mai 1925 liệt kê các đền chùa và các nơi thắng-cảnh thuộc về lị h sử của trong xứ. Cái sổ ấy dài lắm riêng về phần thành-phố Hanoi ta thì có những nơi sau nầy

Đền Trần-vũ thờ đức Huyền-thiên trấn-vũ trông ra Hồ-tây, đền Bạch-mã ở hàng Buồm thờ Bạch-mã đại vương, đền Ngọc sơn và chung quanh hồ Hoàn-kiếm, Bảo-thiên-tháp ở bờ hồ, đền Hai bà ở làng Đồng-nhân, cửa Thanh-hà tức là cửa ô Quan-trường, chùa Hà-khẩu ở hàng Buồm, bia Nam-giao ở đường Bạch-mai, bia cái bia ở cửa chùa Hàm-long, đình Hòa lạc ở hàng Đào, hai cọc phương ở đình Đồng-hà, hai cọc phương và hai con sấu ở đền Hợi-đồng trên trại Hà g-boa.

Thóc gạo ở Trung-kỳ. — Cứ như một bức điện-tín của quan Khâm-sứ Trung-kỳ mới gửi ra thì vụ gặt tháng mười ở nơi nầy, về phần Trung-kỳ nước được 527.000 tấn.

Giá muối. — Nghe nói sở Thương chính muốn cho các nhà làm muối ở các miền duyên-hải làm được nhiều hơn thì có định tăng cái giá trả cho các nhà nấu muối lên một phần tư nữa và lại định ra một khoản tiền thưởng cho những người đã bán mua mà còn nấu được muối. Có thể may ra năm nay ta không bị khan muối như đọ trước nữa.

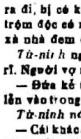
Các kỳ thi thêm. — Các kỳ thi thêm năm nay định như sau nầy :

Bằng Tiểu-học tây (*Brevet élementaire*) và bằng Cao-đẳng Tiểu-học tây (*Brevet d'Enseignement primaire supérieur*) : Ngày 16 septembre, do quan Thổ-hiến Học-c ính Bắc kỳ Lafferranderie làm chủ khảo.

Bằng Tú-tài tây (*Baccalaureat*) : Ngày 28 sep embre ; về phần khoa học do quan Thanh tra học-chính Brachet làm chủ khảo, về phần Văn-chương do M. Ma ion làm chủ khảo.

Chưa nhiều thợ chữa máy ô tô thật giỏi, phải có giấy chỉ nghỉ tốt. Cứ lại hỏi GARAGE BOBILLOT 7, Boulevard Bobillot, Hanoi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
MỜI ĐẾN THUỐC :
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Dỡ-thay ết tại hội Tri-tri. — Đến 9 giờ tối hôm thứ năm 17 tây này, ông Jean Marquet sẽ đ-a thuyết bằng tiếng Pháp về « Tiền-đồ nước Việt-Nam ».

Cuộc diễn thuyết này chỉ để riêng các ngài hội viên tây và ta đến nghe thôi

Chỉ còn độ 50 chỗ ngồi cho những ông không có chân hội, phải đến xin vé trước.

Đến tối thứ năm 24, bài diễn-thuyết này sẽ diễn dịch ra tiếng Việt Nam cho công chúng nghe.

Hội Tri-tri lại cáo

Mấy cái nạn xe lửa. — Trong một tuần lễ mà riêng một con đường xe lửa Hanoi-Vinh xảy ra tới ba cái nạn xe lửa, nào người đàn ông ngoại ba mươi tuổi bị chuyền xe lửa cuốn càng ở Hanoi đi Namdịnh ngã-ba ở chỗ kilomètre 42 cách ga Đồng-văn 3 kilomètres, xe lửa lối đi hơn một kilomètre mới biết thì thật đã nát nhừ đi rồi. Ngày đêm hôm ấy chuyến xe lửa chở than ở Ninh-bình về cũng nghiền phải người đàn ông ngoại ba mươi tuổi, gần ga Nưa-gò cuốt, gãy tập tức, nhưng không nạn nhân là người đàn ba ngoài ba mươi tuổi, bị chuyền xe lửa thứ nhất ở Hanoi vào Vinh sáng hôm thứ năm 10 Septembre ở kilomètre 121 gần ga Cầu-yên, đầu cũng chân tay dập be bét, mau mắn dâm đi, sống đọ chết đó, chỉ chai hơi thở mà thôi, tay người nhà đã lính ngày về nết sec tuốc mes chạy cứu a, nhưng cũng chỉ được hai hôm là chết, thảm thay!

Tòa án Trùng-trị. — Hôm qua tòa án Trùng-trị còn xử việc sau nầy :

Tết giấy nói xấu người. — Các đàn anh làng Hoàng-mai (Hà-đông) theo lệ nhà nước làm việc cải-lương cốt cho con em trong làng được nhẹ đóng góp. Nhưng trong làng lại có hạng không bằng lòng, nên mới đây thấy ở đình làng ấy có tờ yết thị nói xấu một vài người về việc cải-lương. Tờ yết thị ấy viết lối tay trái và giả là người làng Tương-mai. Nhưng đến lúc so tự dạng thì ra chữ tên Ng-duy-Du tức Lý Tâm là người viết tờ yết thị ấy. Tòa phạt 10 quan tiền phạt và phải đến danh giá cho bên nguyên đơn 50 đồng.

NHÀ BƯU-CHÍNH PHỐ HÀNG BỒ

Trước tôi có xin phép nhà Bưu-chính mở một sở bán timbres để chân làm các việc Bưu-cục, như gửi thư recommandée, giả tiền mandats và vân... ở phố hàng Bồ số 79, đã được ba tháng nay công việc càng ng y càng nhiều, trông nom không xiết, vậy tôi đã xin phép quan chánh Biên-bản cho bãi sở Bưu-cục ở phố hàng Bồ kể từ ngày 16 Septembre 1925.

SƠN-XUÂN-HOAN

HIỆU BÁO-CHẾ

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MÀN MỖI QUYỂN MẤY HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay Tòa án Đại-hình xử nhiều việc sau nầy :

Bỏ thuốc độc Ngày 7 tháng 10 năm 1924 tại Hải-phòng có một đứa con gái mới được 7 tháng 5n cháo sang rồi nên ọc cả ra, sau bỏ mẹ đứa bé ấy và một người làng ở đ ng thấy thế nắm thứ cháo của đứa bé ấy ăn cũng đều nôn mửa cả ra thì mới biết là cháo có thuốc độc. Mẹ đứa bé ấy mình cho Ng thị-Kính tức Vũ thị-Kính (quán ở làng Cương-nha, huyện Tiênlãng, tỉnh Kiến an) là vợ cả vì chuyện ghen tuông mà bỏ thuốc độc hại đứa bé, vì cứ thấy giục cho nó ăn cháo mãi.

Sau xét ra chính ngày hôm ấy thị Kính có đi mua nhân-ngôn nói là để làm thuốc ghẻ, nhưng thế thì cũng là thị ấy bỏ nhân-ngôn vào cháo, nên đến 23 tháng 4 năm 1925 thì thị ấy xé hồi thú tội nhận ngay là vì chuyện ghen mà bỏ thuốc độc định làm đứa bé chết.

Theo như giấy khám nghiệm của quan thầy thuốc thì nếu đứa bé ăn o ao có thuốc độc ấy mà không nôn mửa được thì chết.

Tòa p am trước chưa can án bao giờ. Tòa xét xong kết an phạt tên Ngtoị Kính 5 năm khổ sai.

Cầm dao đâm ợ. — Ngày 11 tháng 6 năm 1923 vào lối 9 giờ sáng tại Hanoi tên Tzé Hong là người Khách có mặng người vợ ốn là Ha-hoa-Vân về chuyện tự tiện đi huyện-quang không nói nặng gì cả, vì thế hai vợ chồng cãi nhau, bỗng giờ chồng đương ngồi cắt măng, sẵn con dao ở tay cầm đâm ngay vợ vào ngực, vào mặt, vào tay và vào gáy. Sau đưa người vợ vào nhà thương, đến hôm 15 tháng 6 thì chết.

Theo như giấy khám nghiệm của quan thầy thuốc thì tuy không phải là thương cơ mạng, nhưng sau 3 ảnh nặng mà ra.

Tzé Hong nhận vì quá giận và quá ghen cô lắ dao đương cầm ở tay đâm vợ một nhát, rồi sau vì vợ ông vào nên lại p am phải một nhát nữa, nhưng xét thì tên ấ đâm nhiều hai, vì vợ tên ấy bị nhiều thương tích như lời cung của hàng xóm thì tên ấy xưa nay là người lương-thiện.

Tên phạm trước chưa can án bao giờ. Tòa xét xong tuyên án phạt tên Tzé Hong 5 năm khổ sai.

* * *

Đến ngày mai xử việc 16 tên Ngthế Hung, Ng-hữu-Côn và Lê v-Ngọ ở Hà-đông can việc ăn cướp.

AU CINÉMA TONKINOIS

15, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ ngày thứ ba 15 đến ngày thứ hai 21 September 1925

Một phim rất hay rất lạ

M. M. WEIL ET LAUZIN

Xin giới-thiệu với quý-khách

Một phim ảnh là nhất, kỳ nhất xưa nay

RIN-TIN-TIN

Chien loup

Chia làm 5 phần

Ngày thứ năm 17 Septembre, ngày thứ bảy 19, ngày chủ nhật 20 chớp từ 17 giờ 30 Buổi ban ngày ba giờ.

Ngạch học chính. — Các giáo-chức có tên sau nầy được bổ làm giám thị lớp lưu-học-sinh tại các trường sau nầy :

Tại trường Bảo-hộ :

M. M. Vũ-duy-Hoan, giáo học hạng năm ; Nguyễn-văn-Lễ, giáo học hạng năm, Nguyễn-hoàng-Tuyc, giáo-học thì sai hạng sáu.

Tại trường Nam Sư phạm

M. Nguyễn-văn-Thao, giáo-học thì sai hạng bảy.

Tại trường nữ Sư phạm

Mme Nguyễn-thị-Chuyên, giáo học thì sai hạng bảy.

Melle Phạm-mỹ-Anh, cựu học-sinh năm thứ tư trường nữ Sư-phạm, đã trúng tuyển kỳ thi tốt nghiệp trường ấy, nay được bổ giáo học tập sự.

M. Phạm-thế-Hoài, có bằng Sơ học Pháp Việt, được bổ giáo học thì sai tập sự.

Các viên giáo-học và giáo-học thì sai có tên sau nầy, đều bổ vào trường thực-hành Hanoi, kể từ ngày 1er septembre 1925 trở đi.

MM. Ng-văn-Ban, giáo học hạng nhì ; Ng-tiễ Đạt, giáo học hạng sáu ; Phạm Tá, giáo học hạng bảy ; Ngô-văn-Sỹ giáo học thì sai hạng sáu ; Lê-văn-Bảo, giáo học thì sai hạng tám.

M. Lê-văn-Tiếu, trợ giáo nghề thợ mộc tại trường Kỹ-nghệ Hải-phòng có bằng tốt-nghiệp về mỹ-nghệ, cựu học-sinh trường mỹ-nghệ thực hành Hanoi, được về làm phụ bếp về ngành học kỹ nghệ, nguyệt bổng 40 đồng.

M. Ngô-đạo-Vang trợ giáo nghề thợ rèn tại trường Kỹ-nghệ Hải-phòng, được bổ làm phụ bếp về ngành học kỹ nghệ, nguyệt bổng 36 đồng.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ học Pháp-Việt tại làng Pa-bao, tổng Xuất-tinh, châu Thạch-an (Cao-bằng)

Các trường khiển bị

Các trường Sơ-đẳng yếu-lược có lên vào nay nay đổi làm trường khiển-bị :

Trường Hàng-kênh (Kiến-an) ;
Trường Cẩm-giàng (Hải-dương) ;
Trường Đông-triều —
Trường Kinh-môn —
Trường Thanh-liêm —

Một lớp tuồng chớp bóng nên xem !!!

LA REVANCHE DE GARNISON

Phim ảnh 8 đoạn của hội « Les Artistes associés »

Chiếu trong một tuần lễ

Tại rạp CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 septembre 1925

LA ROUE ???

Chiếu tại rạp

CINÉMA PATHÉ (cạnh đền ba Kiệu)

Mỗi tuần lễ một hồi

Từ thứ sáu đến chủ-nhật

LA FILLE DU CIRQUE ???

Chiếu tại rạp

FAMILY CINÉMA (phố hàng Buồm)

Một tuần lễ 4 hồi

Nhà và đất muốn bán. Hỏi tại M. Demange, phố Henri d'Orléans, Hanoi.

Ngạch thừa-phái. — M Ngô-trọng-Nghiêm, thừa-phái hạng tư châu Cao lộ (Lạng-sơn) được nghỉ phép 3 tháng lĩnh nửa lương.

Một tên kẻ trộm nguy-hiểm. — Chú Sau Liang Yai 29 tuổi làm nghề chụp ảnh ở hàng Quạt trong rằng kẻ trộm lấy mất một cái xe tầu bằng trúc giá 20 đồng.

Bắt thề. — Số người bị bắt thề ngày hôm nay là 20 người, trong số ấy đã 12 người chịu nộp phạt.

Đào nhà thấy cốt. — Nhà số 195 đường Hoế trong khi đào móng thì thấy cốt nhiều lắm, cả thấy là năm cái tiêu. Sở cảnh-sát đã cử ra đem từng tại đất họp-tiệm, cho hay ở đây ngày xưa phần nhiều là tha ma cả.

Ngã xuống mương chết. — Tối hôm 13 hồi 7 giờ 30, tên Nguyễn 18 tuổi làm bồi cho M Collin, ở đường Hoế số 274 trèo lên cây ở trong vườn nhà, trượt chân thế nào ngã xuống mảnh chai bị trọng thương ở vùng máu mê chảy ra lênh láng. Không vào nhà thương chữa rồi nơi thì đã chết. Sở Cẩm đã trình quan Biện-lý và quan thầy thuốc coi việc khám bệnh.

Lừa một món tiền 300 đồng. — Nguyễn-thế-Nguyên, 25 tuổi, quán làng Kim-mã (Hà đông) ra việc lừa của M. Phạm-đức-Trường ở Bạch-mai một món tiền 300 đồng, nên đã bị bắt giam xét.

Ăn cắp và chứa đồ ăn cắp. — Lan thúc Albert 25 tuổi ở số 9 phố hàng Than rap việc ký giấy giả lấy mất các đồ đ ng ở xe ô-tô giá đáng 200 đồng của một người Tây và Phạm-vi-Bang, 34 tuổi, chủ vận tải nhà số 39, phố Cửa-nam can việc chứa các đồ ấy, nên đều bị bắt giam xét.

Mười hai bánh thuốc. — Phạm-văn-Năng, 18 tuổi, vô gia-cư, vô nghề nghiệp, ăn cắp mười hai bánh thuốc của người nào không hiểu, nên đã bị bắt giam xét.

Người nấu bếp không được thấy chung. — Phạm-v Pang, 41 tuổ , nấu bếp quán làng Cự-xá-nam có đơn của một người Tây thưa ăn cắp các đồ đạc và bồ việc không theo lời đã cam đoan, nên đã bị bắt giam xét.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cái nạn ô-tô đường Hanoi. — Chiều thứ bảy vừa rồi, chiếc ô-tô của M. Max Doré làm tại hiệu Poinsard et Veyret ở Hà-nội về, bị nổ bánh đọc đường không đi được, may sao có chiếc ô-tô của M. Cả-Long đi qua đấy, liền buộc đây dắt đèo chiếc ô-tô của M. Doré về, nhưng khi đến Vật-cách thì chẳng may dây buộc đó đứt, cái xe dắt đèo liền bị đổ lộn xuống ruộng. Người chauffeur của M. Cả-Long cố chữa lại cái xe đó, chẳng may đi thương rất nặng, khi về tới Haiphong thì chết. Tội nghiệp! Còn M. Doré thì bị thương ở mắt bên trái, tay trái cũng bị thương và một ngón tay bị bật mất hẳn móng, khắp mình đều bị nhiều thương tích lắm.

Số 283

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Người vợ *Từ-ninh* nói :

— Hồi đầu canh năm, ta nghe động trên xà nhà, bay cứ bảo là chuột nó đùa nhau, bây giờ thử nhìn xem cái hòm đa có còn không nào ?

Hai con nữ-tỳ nhìn lên xà nhà, liền rấy rụa kêu khổ mà rằng :

— Chết nỗi ! Cái hòm đa ở đây đâu rồi !

Người vợ *Từ ninh* nghe nói, cũng hoảng hồn vào dậy mà rằng :

— Mau mau sai người vào cung *Long-phủ* báo cho phu-quân ta biết để về mà nghĩ cách đó tìm.

Nữ-tỳ vội vàng bảo người vào cung *Long-phủ* báo cho *Từ ninh* biết. Sai luôn ba bốn người đi, đều trở về nói rằng :

— *Từ* giáo sư đã theo hầu thiên-tử vào nội-uyển rồi, mặt ngoài đều có quân tỳ-vệ canh giữ, không ai có thể vào lọt được, đành phải đợi đến khi về sẽ hay.

Người vợ *Từ-ninh* cùng hai con nữ-tỳ đều cuống cuồng nóng nảy khác nào như đàn kiến bị quanh ở trên cái vung nóng, không còn biết chạy lối nào. Cơm chẳng thiết ăn, trà không buồn uống, cứ vật mình lăn lộn với nhau mà thôi.

Mãi đến tối rằm, *Từ-ninh* mới cởi bỏ áo bào, tay cầm ngọn sang thẳng thỉnh về nhà. Khi ra đến cửa bảo, gặp người láng-giềng bảo rằng :

— Nương-tử ở nhà mất trộm, đợi mãi không thấy ông về.

Từ ninh giật mình kinh sợ, vội vàng đi thẳng về nhà, hai con nữ-tỳ đón cửa mà bảo rằng :

— Hồi đầu canh năm, quan-nhân ra đi, bị cô kẻ trộm lẻn vào, chỉ lấy trộm độc cái một cái hòm đa ở trên xà nhà đem đi mất rồi.

Từ-ninh nghe nói, kêu gào rầm rĩ. Người vợ nói :

— Đứa kẻ trộm nầy kỳ thực không biết nó lẻn vào trong nhà từ bao giờ.

Từ-ninh nói :

— Cái khăn-bằng nói làm gì, nhưng cái áo giáp cánh nhận nầy là của báu gia truyền từ hồn đời nay để lại, *Hoanhi Vương* trái-tây đã trả là ba vạn quan tiền mà ta không chịu bán. Chỉ vì đó là một vật cần dùng cho ta trong khi ra trận. Ta sợ về ý thất lạc, vậy nên phải theo hầu lên xà nhà, biết bao người đời xem, ta đều từ chối. Việc nầy mà vỡ ra đến ngoài thì chỉ tổ cho thiên-hạ người ta chê cười. Bây giờ mất rồi, biết làm thế nào

Đêm hôm ấy, *Từ-ninh* trằn-trọc suốt đêm không ngủ, nghĩ thầm : không biết người nào dám đến đây mà lấy trộm. Người này tất là một người đã từng được trông thấy cái áo giáp của ta.

Người vợ ngẫm nghĩ rồi nói :

— Có lẽ đêm qua là tất đến, tức là lúc kẻ trộm đã lẻn vào trong nhà. Quyết nhiên là có người nào thích cái áo giáp ấy đem tiền ra mua không được, mới tính một tay đại bợm vào lấy trộm của ta. Bây giờ ta phải mượn người đi ta cho biết, rồi sẽ thưởng nghìn vàng cũng chớ nên làm cho rào đóng.

Từ ninh nghe lời, đến sáng hôm sau, ngồi ở trong nhà, có ý rầu rĩ. Bấy giờ độ vào hồi hừa cơm sáng, bỗng có người gõ cửa gọi, người nhà chạy ra hỏi họ tên, rồi vào bẩm rằng :

— Có cậu con quan *Thang* tri-trại ở phủ *Diên-an* tên gọi *Thang long* xin vào yết-kiến.

Từ ninh mới vào. *Thang long* trông thấy *Từ ninh*, liền cất chào mà thưa rằng :

— Đại-huynh hãy nay vẫn được khang-an đó chứ !

Từ-ninh đáp rằng :

— Tôi nghe tin cũng phụ tạ-thế, mà một là vì mắc bận việc quan, hai là vì đường sá xa xôi, thành ra không đến thăm được. Vả cũng không được biết tin hiền-đệ bấy lâu ở đâu, bây giờ tự đâu mà tới đây ?

Thang-long nói :

— Nông nỗi kể sao cho xiết ! Từ khi thân-phụ tôi tạ thế, vận nhà truân-k ển, bấy lâu tôi vẫn lưu-lạc giang hồ, ngày nay tới tự *Sơn động* tớ đây để thăm đại-huynh vậy.

Từ-ninh mới ngồi, rồi gọi người nhà dọn cơm khoản đãi. *Thang-long* mở khăn gói lấy ra hai đĩ ăn vàng nặng hai m ơi lạng, trao cho *Từ-ninh* mà bảo rằng :

— Khi thân-phụ tôi sắp tạ-thế, có lưu lại vật này, bảo tôi gửi cho đại-huynh để làm kỷ-niệm. Bấy lâu vì không gặp được người tâm-phúc, cho nên không dám gửi đến, ngày nay nhân tôi về đây, dám x n nộp trả đại huynh.

Từ-ninh nói :

— Cũng phụ có lòng nghĩ đến tôi, tôi rất lấy làm cảm-kích. Vả tôi lại chưa từng tỏ tượng chất tinh hiếu-thuận nào, còn bất kỳ gì báo đáp cho được.

Thang-l ng nói :

— Đại-huynh chớ nói như thế. Khi thân-phụ tôi hãy còn, vẫn thường khen ngợi cái tài võ-nghệ của đại-huynh chỉ hiềm một nỗi nay sống cách trở, vậy nên không được gặp mặt. Vì thế cố lưu lại vật nầy, bảo gửi cho đại-huynh, để gọi là làm chút kỷ-niệm về sau.

Từ ninh cảm-tạ *Thang long*, cất số vàng đi, rồi rót rượu mời nồng. Trong khi uống rượu, *Từ ninh* vẫn mặt à mày chân, *Thang-long* đứng dậy hỏi rằng :

— Tôi trông thấy mặt đại-huynh không được vui, tất là trong lòng có sự gì nghi-hoặc chưa quyết.

Từ ninh bỏ đũa mà đáp rằng :

— Hiền-đệ không biết rõ. Số là đêm hôm trước đây, trong nhà bị mất trộm.

Thang-long nói :

— Chẳng hay mất trộm những gì ?

Từ ninh nói :

— Chỉ mất độc có một cái áo giáp cánh nhận tên gọi *Trai-đường-nghề* của tiên-tổ thuở xưa để lại. Vì thế trong lòng tôi có ý không vui.

Thang long nói :

— Cái áo giáp ấy thuở trước tôi đã được xem, thật là một vật vô giá. Thân-phụ tôi khi còn sống, cũng vẫn lấy làm mến khen. Chẳng hay đại-huynh đã ở chỗ nào mà đến nỗi bị mất trộm ?

Từ ninh nói :

— Tối đó vào trong một cái hòm đa, treo ở trên xà nhà tại trong phòng ngủ, không biết đứa kẻ trộm vào từ bao giờ mà lấy trộm mất.

Thang long hỏi rằng :

— Cái hòm đa hình-dáng thế nào ?

Từ-ninh nói :

— Cái hòm bằng đa đẻ đỏ, trong lại có nhiều thứ bông thơm.

Thang-long kinh ngạc mà rằng :

— Cái hòm bằng đa đẻ đỏ !

Lại hỏi rằng :

— Trên mặt hòm có dùng bạch-tuyến thêu hình chữ « Lợi-vận-cẩu như ý », không giữa lại có thêu « Sư-tử cẩu » phải không ?

Từ ninh nói :

— Hễn đệ trông thấy ở đâu ?

Thang-long nói :

— Đêm qua tôi ngủ nông nước ở trong một cái tiểu-điếm, cách đây độ bốn mươi dặm, có trông thấy một anh chàng mặt sấu, người đen mà gầy vai quẩy cái hòm ấy. Bấy giờ tôi nghĩ thầm : không biết cái hòm kia đựng vật gì ? Khi sáng ra đi, tôi mới hỏi hắn rằng : « Cái hòm của anh bưng vật gì ? Khi sáng ra đi, tôi mới hỏi hắn rằng : « Cái hòm của anh bưng vật gì ? Khi sáng ra đi, tôi mới hỏi hắn rằng : « Nguyên trước đựng áo-giáp, bây giờ thì chỉ đựng những áo quần lăm nhăm đầy ». Tôi đâm chắc rằng chính phải người ấy lấy trộm rồi ! Tôi thấy người ấy hình như trọc chân, vai quẩy cái gánh, đi tập tà tập tễnh, ắt là đi đuổi theo mà bắt lại. *(Còn nữa)*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chấn-kinh
Mộ và kim
có chữ đọ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
89, Phố Paul Ber, — HANOI

Cách mới trị bệnh giang-mai

Cứ theo như những lời quảng cáo các nhà bác-sĩ trong hai năm gần đây thì ngoài những cách trị thuốc bằng *arsenic* và *bismuth* thì chưa có thứ thuốc mới cũng có thể trị bệnh giang-mai được. Hiện nghiệm chắc chắn thì chưa tìm kiếm là bao. Các nhà thuốc kể cũng mừng, nên đã đem ba thứ thuốc chuyên trị bệnh giang-mai mà chế thành thuốc viên. Trong ba thứ thuốc ấy một thứ trị bệnh như lệ thuốc 606. Nơm nớp bệnh-nghiệm của nước ngoài SIGMARGYL thứ hai [illegible] thứ ba [illegible]

[illegible] Dr PETIT-JEAN

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR *có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trang lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nóng lên thì* ***THUỐC LUGAR*** *dùng nhẹ lắm.*

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, gia dụng tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Ai muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay ***THUỐC THỤT LUGAR.***

Ca thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt xe để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc ***SANTAL MARY*** *và thụt* ***THUỐC LUGAR*** *thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.*

Thuốc thụt Lugar . . 1 $ 75
Thuốc Santal Mary. . 1 $ 00

Bán tại nhà báo chế ***CHASSAGNE*** *số 59 phố Paul Bert Hanoi*

Cái xe tàn ốc ẩn — Ng-v-Tinh, 26 tuổi, làm phu xe, ở Công-vụ, bị người cai xe đánh xây xát cả vai bên trái và nhiều chỗ đau nặm nề, nên đã phải đưa vào Cửa tại nhà thương để ở biết liệu có qua khỏi không. Hiện còn đương xét xem người cai xe kia vì cớ gì mà ở lần nào với phu xe như thế.

Cái nan ô tô Đồ sơn. — Hồi 7 giờ chiều chủ-nhật 13 septembre vừa rồi, ba vợ chồng M. Briffaud đi ô-tô ra Đồ sơn, khi tới chỗ cách đường lê sang Kiến-an chừng 150 mètres thì bị đàng trước gặp một cái xe bò ; xe ô-tô với lại tránh sang tay trái, thì chẳng may bánh bên phải đụng vào phải xe bò trước, nhưng cũng may trình lĩnh giữa lúc ấy lại có một chiếc ô-tô khác nữa ở mé Đồ sơn về đến đấy, nên chiếc xe của M. Briffaud phải vội vượt lên trước xe bò, mà lại vẻ tay phải, để tránh chiếc ô-tô kia, thành thử lại mạnh quá đâm ngay xuống ruộng bên cạnh, Mme Briffaud bị thương ở mặt và ống chân cũng khá đau, M. Briffaud thì bị thương xoàng ở chân, còn *chauffeur* cũng bị thương nhẹ.

Quan Công-sứ Kiến-an được tin lập tức đến tận nơi để cứu giúp, M. Grodolle cũng lập tức cho ô-tô ra đón ông bà Briffaud về Haiphong.

Hiện còn đương xét việc này xem lỗi tại làm sao.

NAM-ĐỊNH

Cường gian. — Quan Chánh tòa án đề nhị cấp Nam định đã cho gẫy bắt tên Nguyễn-văn-Sáu 23 tuổi, thợ mộc cao vẽ, đi cưỡng gian một đứa con gái 13 tuổi.

HÀ-ĐÔNG

Tiền quỹ dầu mất cả ? — Tại làng kia thuộc tỉnh Mỹ-đức có hai chánh phó tổng kia, chia là tiền chỉ và là chánh hộ-tổng, coi thu tiền trong. Vậy mới đây làng có chút việc công hai chánh phó tổng kia xin phép quan chỉ được hơn 6 tên thứ vị để lấy tiền tiêu, vậy trai phép dám tự tiện mà hai chánh phó tổng kia bèn thêm 24 tên nữa, cũng bắt mấy hai sào điền-thổ-trí của công, lấy mở đình tưởng bổ quỹ nên không ai nói gì. Nhân mới rồi dân hội bàn sửa đình lại, khi thu tiền xong, sao đến quỹ thì không có một đồng nào cả, chả con người lấy bẩn quỹ hết rồi, chiếu bổ mỗi đinh mỗi suất một hào (0 $ 10) cũng mỗi viên đã giá hai sào, nhưng dân đình không thuận có làm đơn kêu quan phủ, chưa rõ quan xét xử ra thế nào.

C. lai cảo.

ĐÁP-CẦU

Bội tiền. — Người ở cho thuê xe đạp là Nguyễn-đình-Thanh có đến kiện một người, ngày 5 September đến thuê một cái xe nói rằng về tỉnh Bắc-ninh, mà đến nay chưa thấy đưa trả.

Có như lời khai của người chủ xe thì người thuê xe mặc quần áo tây vải kaki đã cũ và có đề lại cái thẻ thì là thân đề là Nguyễn-văn-Nam 18 tuổi. Cái xe đạp cho thuê sơn xanh, giá 40 đồng. Hiện nay hình dạng thằng ấy đã cấp đã đi các nơi để bắt.

QUẢNG-OAI (Sơn-tây)

Tại nhà hộ-sinh. — Nhà hộ-sinh ở đây mới mở ra độ hơn một năm nay, xét ra nhân dân ở các hương-thôn bây giờ đã hiểu rõ sự ích lợi về phép hộ-sinh mới, đáng lẽ đưa nhau đẻ thì phải, vậy không biết tại sao mà có ít người vào nằm cả lắm, xét ra là vì phần nhiều những người nghèo khó vào cấy, nhà nước không phát cơm lúm phúc cho và bắt liện nhất là không có người giặt dịa cho. Có người vào chỉ có một thân một mình, bà đỡ phải cho ăn cơm, mới đẻ xong, đã phải bỏ đây đi giặt. Bà đỡ cũng bận thế là rất nặng, xong xin mãi không được người phụ, tui không thể làm sao được. Trước đây được một độ nhờ có bà phủ phát cơm làm phúc cho người đẻ ẩn thì đã thấy lác đác có người vào, nhưng cũng còi tiện riêng cho người ở ẩn và có người trông nom thôi.

Ước ao rằng quan trên sẽ minh xét cho, trước là cho cơm làm phúc, sau là cho một người phụ đàn bà để dọn dẹp và giặt dịa cho người mới sinh thì chắc sẽ đông lắm.

Hoàn-Châu Đỗ-thị..

LÃO KAY

Trộm — Madame Lưu-thị-Cẩn, buôn bán ở Cốc-lếu, đi Sa xát vắng mấy ngày, khi về nhà thì cái rương của mình để ở trong buồng nằm khóa cậy toang ra, quần áo và tiền bạc để ở trong rương thì mất, đã có đơn trình sở cảnh-sát.

QUẢNG-YÊN

Ẩu đả dữ đội. — Ở bến đò Yên-lập mới xảy ra một việc ẩu đả rất dữ tợn, có mười người Khách đợi sang đò rồi sinh sự đánh nhau với mấy người phu chèo đò. Hai người phu Khách nói ra xuống nước, một người Khách tên là Sou-chi Nam 40 tuổi và một người phu tên là Vũ-văn-Khô 30 tuổi đều bị thương nặng phải đem vào nhà thương Quảng-yên.

LẠNG-SƠN

Mất tin ở xóm hồng-lâu. — Các chị em độ này hết phấn trọn xuất ở chỗ nọ, lại phải khám vì trăng ở chỗ kia, đến nỗ phải có quê hương xứ sở lận ngòi nơi nước qua cả Phố-vị Bình-nhì, Qal-mán-quan, rẻo Đồng-mỏ lên thuê cái tập nhỏ tả ngạn sông Kỳ-cùng, thường cái tình vợ tình phượng, nay tóm chặt, mai sẻ đi hôm mai lần lữa cảnh đoạn trường cũng khuất khóa được giảm ba. Nơi đâu đất bằng nổi sóng mà cảnh truân chuyên lại thêm nỗi long đong, nghĩ ông tạo cũng éo le lắm thật. Số là một hôm có mấy quan viên đương *sẵng tế* nồng mời tai mấy quan viên *sẵng đa* cũng đó vào chia sẻ thú vui, mở sinh ra đầu và lần lỗ lưu huyết mà ông Cầm lạ phải mời chị em phân hồi cố quận.

Đoạn trường ai có qua cầu mới hay, thà cứ ôm sầu nuối rải vò vò canh trường, cũng không thấm bằng nay mang gối mai xách hòm như thế nữa.

VIỆC KINH-ĐÔ

Các vấn-tề quan Đông các Thân-trưởng-công. — Trong mấy số báo trước, bản-quán đã thuật qua việc tang lễ quan Đông các Thân-trọng-Huề Học bộ kiêm Binh bộ thượng thư rồi, nay xin đăng tiếp mấy bài văn tế như sau này

(của con rể)

Hỡi ôi, đã Trung-nam nghìn năm kết khí, bực anh hiền ứng vận mới sinh ra ; mây thái-sơn đôi nẻo trông chừng, con tạo-hóa trêu người chi xiết kể.

Tiếc thay, tấm gió trăng ngẫn, đêm sương vắng vẻ ! Nhớ linh xưa, sẵn nếp trâm anh, vốn dòng thi lễ

Bề học : gồm thông Âu-Á, đem tinh-thần mà ước với văn minh ; đường quan trải khắp bắc nam, lấy tài trí mà dựng nên thời thế. Việc làm ăn khéo dạy cùng con, cách tiến-hóa lại mong cho trẻ. Gái nên chồng, trai nên vợ, dưới cửa tuyên cũng thỏa lòng-tr, trên vì nước, dưới vì nhà ; trong mấy độ càng thêm sức khỏe. Ba tòa Thẩm-viện có lúc tham bàn, muôn dặm thanh đài, đi phen tiết cờ. Tiếng thanh-liêm đồn khắp ba kỳ, tiếng công-giới nghe lên chín bệ. Viện chức hàm thêm trọng, ba bốn năm thừa ; xuân thu mỗi tác cao, cao, năm mươi bảy lẻ. Hèo cước sâm-s mấy độ, cây cỏ bóng cao. trúc mai sum họp một nhà, chan gà con trẻ. Không ngờ, cây lá ở màn sui cơ lợt về nửa phần con rể hiền hôn gọi chút lễ thường, vạn dặm đường xa tây bắc nhiều phương thang tế. Bỗng đã đành nỗi mất nỗi, lời chúc thư ngành dặn họ hàng, hãy còn vu ái mới lòng, từ dị-biệt gửi dáng Hoàng-đế Trăng hàm thông các, bút rồn hoa đầm-thắm bờ-vinh. trông núi Trường-sơn, cột h a biểu để sa hàng lệ Thôi, thôi, một chiếc t ên trần, trăm năm dâu bể Loài xe, loài đun, loài đa, loài và ve, hay cỏ lạ của chồi, cây dài rậm thưa , ba sinh bể đổi, theo hóa-công nghiệm lẽ tuần-hoàn, luật hèm luật h , luật lẽ luật hương và hoa-qui mấy trước, bình chanh mấy đầu, nhớ g cuộc hội đồng, giờ đ cảo nhớ tài kinh-tế. Gẫm nghĩ ở trong trần thế, cuộc tử sinh ai cũng tái hãm, đến như những sang giàu, tình hữu ái đem xin ghi để Lầu ngọc bỗng đã thấy triện đàn người vàng chưa để đó thay ; sao vàng hay nhẽ có thiêng, đem vật bạc gọi là điện tế. Thương ôi ay. . . . . .

Của con và rể

Hỡi ôi, gió thổi ngàn Thung, mây che núi Thai. Cuộc li-biệt cỏ kim kim cổ, ngao ngán thay vật đổi sao dời ; tình rể con thương nhớ nhớ thương, sai sợt lấy nguồn ân bể ái. Nhớ linh-xưa, dặng đối danh-giá, sinh-bình khi khái. các ấu k ổ tiếng đồn hải-ngoại, tài vẫn minh chưa chật Á-châu ; hội tạ phủng chức phụng ngự-tiền, lời sử vấn nhuần đào Đông-lý. Phẩ sĩ trải trung kỳ mấy tác ; khí cương trực không sờn bạch chiết, quản bao khuất khuất thân thân ; phục chữa ra Bắc-hoàn đô phen, giữ thanh liêm chẳng phạm nhất hào, chỉ kể danh danh lợi lợ. Thương-lưu chính-trị, đáng mặt miền đương ; kiến-nghiệ thể thân, long danh trung ngoại. Cụ phê triện Học-Hinh ai bộ, rõ ràng tư rạng quốc tài danh ; quyết cơ-mật kiêm giam viện chức nha, rực rỡ đại-thần phong-thái. Một tập sớ dâng lên kim đ ệ, mấy câu ngành-thái thấy chung tấc dạ ái ưu ; bốn năm trời ở cửa hành-pi, mến sự công-nghị, t ương thuyết mọi lời khẳng khái. Danh vọng đã tượng quốc thờ xưng, trung lương để hoàng-thiên nỡ bại. Bịnh ngặt thình-linh đâu khéo, vừa tháng ba bước qua tháng bảy, tuần đưa đã xếp sách y-phương, cơ nguy thấm thoắt khôn lường, cách ngày rằm lẫn nài ngày, phật tích xấy tách miền tây-giới. Một nhà chắt nịch, đoạn thảm xiết bao ; hai chữ phân ly mối sầu khôn giải.

Tơ đ duyên Nam-xích nài là, lòng tơ ghi tạc đá vàng, lời dụ Đông-các truyền phong, on chữa kể tấy sơn bồi.

Nay nước ngã sắp về, hành-dư quạt quạt, ngàng vọi tàng cao thần nhạc, thần trở những trường phong nghị ; trông lên trường-phả mên-uy, tiếp hoàng tuồng nhìn quan-t ái, on chín chữ nửa phần chia trai gái. liễn bỏ khêu bao đức sinh thành, ễ ba sinh bốn trẻ bợp m t bàn tẫn tảo ngỏ soi niềm hiếu nghĩa. Hỡi ôi, thương thay!

Của quan Tổng đốc Trần-văn-Thông

Hỡi ôi, mây trắng một màu, bóng bạc liệng xa t ông ngàn dặm ; kẻ vàng nửa giấc, nỗi hướm bay đã tỉnh ba-sinh. Đất Bắc gió Nam mấy phen mưa nắng, kể còn người khuất đôi ngả dương minh. Nhớ ngài xưa, rộng tài giao tiếp, sẵn chí vẫn minh, nhất quế sâu nhẹ trăn nhờ bong cả, cán vàng là ngọc sớm kết duyên lành, khi tỉnh Bắc khi Saigon, duyên bèo nước khéo thay gặp gỡ ; khi thành Nam, khi Hanoi nết cỏ hoa nhiều lối ăn vinh ; vì cây nên có dây leo, để khiến lắm lòng như kết ; chọn đá mới đem vàng t ạc, khen cho con mắt đá tinh. Kể từ mai-tuyết đưa n au trông cương đặ nt e, chắc cũng ba tầng lượt mặt tương đồng non xanh ; nỡ nụ thêm hoa, phúc con chưa mấy còn tuổi nữa, cõi mây lượt gió, cảnh trần duyên phút đã lam-tuồn. Tình thế ngại ngùng gia giao-tế, gặm tiếc-nỗ biết lòng được mấy, thác-sinh duyên nợ-ngắn, tương dâu con mà dạ sao đang. Tuổi, tuổi, may cho cửa đụng, song vỗ bên guềnh ; nước nằm xưa nơi quê phong-sơn, mấy n.ế trần-gian dặng gặp, tương mây lác ngoảnh-lưỡn tăng nhạc, chắc rằng Thần-bá có linh. Làm lễ gia-đường, kính rót ba tuần cho phải t.g la, mượn văn quốc ngữ, xin dâng mấy chữ gọi là tỉnh t. tương thay. . .

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 15 Septembre 1925
HỮU DUYÊN THIÊN LÝ NGỘ
Toàn thể chồng hợp tuyệt cho.
Xe tới ai khéo hẹn bỏ mà nên.

CON GÌ THÚ HƠN ?

Bản hiệu có cho thuê cả đĩa hát công ty mới hát chu những ngày mồng 6 tháng 8 ây qu.

Bản hiệu sắp nhận được đủ bát mới nhất. Bản hiệu mới lấy tiếng như là Đĩa âm nhạc, Đĩa hát Cô-đăn, tuồng Cải-lương, văn-văn ... rất hay lắm rất ly thật ! Hễ chạy bằng kim sắt, rất nên lắm rất rõ lắm của nhà « Victor » có tiếng nhất Hoàn-cầu.

CHANSON & Cie HANOI

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Có bán ngói hai mươi hai viên mỗi thước vuông đàng hạng nhì, giá hai mươi đồng (20 $) một nghìn tại nhà máy gạch đường Quan-thánh.

LE GARAGE BOBILLOT

VIENT DE RECEVOIR

Sa superbe 10 ev SUÈRE 5 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
Prix **26.500** francs

Sa mignonne 8/10 ev ARIÈS
Ses Super-Culasses pour Citroën 5 ev et 10 ev

(Essais gratuit sans engagement)

7, Boulevard Pobillot — HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

MỘT VÀI THỨ GIÁ HÀNG — ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Ấm đun nước bằng aluminium poli, cán bằng gỗ đen. Dung được 2 l 1/2	5 0 fr. 00
Soong bằng aluminium poli, rất tốt, hình vại, cán bằng laiton. Một bộ 5 cái	5 0 fr. 00
Nồi bằng aluminium poli, hình sâu, rộng 22 c/m có quay, và có nắp	12 fr. 50
Ấm đun nước tráng men marron, lắn trong rất, dựng được 6 litres	4 0 fr. 00
Ấm cà phê, men trắng miệng xanh, 8 chén.	3 0 fr. 00
Seau et broc, tráng men Hai cái	5 0 fr. 00
Đèn COLEMAN ốt hơi dầu xăng. Chỗ đựng dầu mạ kền. Sức sáng được 300 bougies 2 cái manchons Bộ gương một nửa.	2 7 5 fr. 00
Đèn JOVIS ốt hơi dầu xăng. Một manchon	1 0 0 fr. 00
Đèn ngửi gió ốt bằng hơi dầu xăng jovis c	1 9 0 fr. 00

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Rượu bổ-đào:

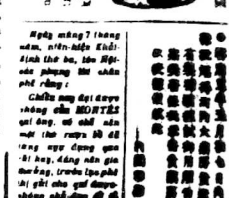
» TONIQUE TONKINOIS «

Cả có chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo ánh-sự chiến-tranh đây cần thông nên có mấy lưu thuốc về những bịnh lạ, làm trở-ngại cho tiếc-con và người ca trị không thể không ai có thể tin được!

Xin rem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm-lẫn !!!

Ngày mồng 7 tháng mười, năm-hiệu Khải-Định thứ ba, tòa Ngự-các phụng thị chân phê rằng :

Chiếu như đại-thần không cần MONTÈS qui dâng, có chỉ nên một thứ rượu bổ để trong ngự-dụng qua-lại hay, đáng nên gia thưởng, truyền lịnh phê thị gửi cho qui-dụng-không-sảnh đem về để thưởng-giải.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, *giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.*

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Ấn mua giấy thuốc ở trong Chợ-mới ở bên cửa.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Hỏi bán tại TẤT CẢ CÁC NHÀ BÁO-CHẾ
Nhà chế thuốc LACROIX, 20 bis, Rue Philippe de Girard — PARIS

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hại sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sự hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm mạnh? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xấy ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong dương vật tiểu tiện hơi đau, thì phải kíp chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công hiệu là thuốc *Santal Monal*. Dùng trong mấy ngày đầu là hết đau đớn, mủ sống dương vật liền lại và sức người sẽ được khỏe. Thuốc *Santal Monal* này đã có tiếng khắp hoàn-cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lại có tính làm cho nước tiểu thanh ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.
2056

振商號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay, chế ra các thứ bánh kẹo rất là tinh-khiết và làm theo cách vệ sinh để ăn cho bổ ích, vậy nên lục tỉnh chư quân-tử hằng gửi giấy khen ngợi [illegible] cùng.

Nhân nay [illegible] vậy bản-hiệu lại cải cựu hoàn tân mà chế ra các thứ bánh nướng, chẳng hạn rất là lịch-sự, nhân ăn toàn là thượng hạng, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình chư tôn mấy thứ sau này:

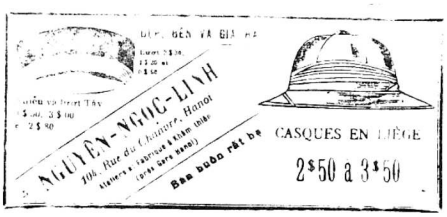
Thang binh toẻ nguyệt mỗi hộp mỗi cái	1 $ 60
Châu-giang đa nguyệt mỗi hộp một cái	1 60
Tây-hồ tô nguyệt mỗi hộp một cái	1 20
Thường ngạn [illegible] nguyệt mỗi [illegible] một cái	2 00
Bánh nhà [illegible] mỗi cân	0 80
Bánh nhân (vấn) mỗi cân	0 80
Bánh nhân [illegible] mỗi cân	0 68
Bánh nhân [illegible] mỗi cân	0 60
Bánh nướng [illegible] mỗi cân	0 60

Còn như muốn biếu mua cỗ [illegible] thì hàng trăm thứ bánh ngon, như thế nên không thể tán liệt được, nếu lục tỉnh chư tôn muốn mua thì bản-hiệu [illegible] tuần mua đủ các thứ tiện hành, sẽ gia tiền xin gửi theo cho [illegible] tiện [illegible] giữ ngày đem bánh đ[illegible]

Nhờ [illegible] Nhà [illegible] thư cho bản-hiệu xin [illegible] với cho ở xa có [illegible] chức [illegible] nghề để bản-hiệu [illegible] nhiều lần và chi[illegible]

Kính cáo
Mme Khong Sang
Rue des Voiles Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, cứ thứ nhất, thứ năm mão cũng có bán từ 7 giờ sáng

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy dược-hoa LE ROY bào-luyện chế ra hồi năm 1798.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hay dùng càng ngày càng hay biết, danh truyền khắp cả thế-giàn, nhứt là trong mấy xứ trong nước.

THUỐC XỔ LE ROY dùng nó mà ngừa chứng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng đi bức-rức, ăn uống không tiêu, trật dạ đau bụng, thì uống nó hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông E. OLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán. Không chỗ nào khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

LE ROY

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Trong những đợt trời nóng, thời hay thay đổi, thường gây nên bệnh sốt rét.

Mắc bệnh sốt rét, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh sốt rét, chỉ có một thứ thuốc, là

Sachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG

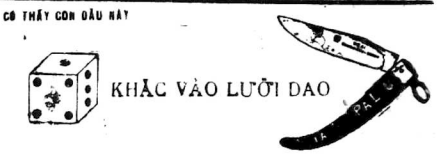
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người xanh vàng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính dùng một đợt.

Giá tiền 0$90

PACHOD Frères & Cie LYON
2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Bệnh đi rồi, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ốm kém huyết sinh ra rao phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có làm giọng bao giờ!

Bởi thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

GIÁ BÁN 1$10

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31 Hanoi-Tonkin

GIÂY nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . . Giá: 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh sốt rét và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* Giá 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hoa mắt xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . . . Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . .	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HA NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

XE Ô-TÔ HIỆU

Rolland-Pilain

12 MÃ-LỰC

Mới rồi đã phá được hết các giải:

Giải *xe đi chơi* và giải *xe đi lấy nhanh*

Cuộc thi trèo trên Tam-đảo lần thứ hai vừa rồi vào hạng trèo giỏi hơn cả.

GIẢI XE ĐI CHƠI

Thứ nhứt: xe Rolland-Pilain, 16 phút 42"

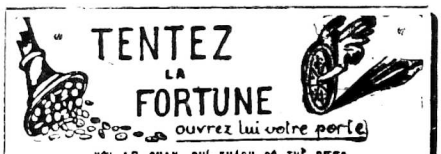
GIẢI XE ĐI LẤY NHANH

Thứ nhì: xe Rolland-Pilain, 15 phút 28"

Đại-lý ở bán-xứ là:

GARAGE AVIAT

PHỐ HÀNG VÔI — HANOI

VỚI 1$ QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan các dân rồi về sau đồng 15 vì tháng mới tháng 20 quan, theo như ngày 12 mars 1906 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Theo đồng số dân thì quí-khách nhân nay được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ sau dân khi số mình được trong thì thôi. MỖI PHIẾU PANAMA được trong thì được tiền tới 250,000 cho đến 1 000 quan, hay là số sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để đánh rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số số các ngài tại nhân được bán 12 tháng số trong không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số số vào những ngày:

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gửi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng khắp [illegible] đều đau cảm, bịnh không có thuốc nào hay bằng Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm hay có thể giúp ai không đều quảng đăng.

Ai có dùng no cũng đáng, chẳng là người bịnh cần uống đến bổ hay là con nít. Thuốc đã trị bịnh sau mấy bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại cần bịnh làm cho con người gầy đuối, bị trái nắng, ăn uống mau tức ngực, rất hay cơn [illegible] nước trong ti vì các bịnh đó đều dùng uống thuốc QUINA LAROCHE đúng.

Cho tất người suy và con gái thì đang lớn mong đến bổ thì khỏi sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người đã ở xứ nào có thấy rõ những chứng bịnh [illegible] thuốc đó [illegible] thuốc đã trị lắm [illegible] và nhiều. Chẳng những sự trừ bịnh mà thôi mà thuốc lại làm cho trong mình mạnh khỏe, tai thêm sức lực, ăn uống ngon, có chừng [illegible] thuốc đó rằng: Nước [illegible] của thiên thần chế ra (Liqueur [illegible] nghĩa là [illegible] Vậy cho những thợ thuốc tại bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Có khi chúng ta nên thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đồng có vạn giấy, chúng ta thử [illegible] ra mà mấy người bịnh và có vạn giấy của các quan trong ý thầy [illegible] tỏ.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Nước QUINA LAROCHE phải uống từ một ly rưỡi ba ly có khi cho [illegible] trong một ngày trong hai bữa ăn. Cho người trẻ bịnh rất thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly nước cứ rất 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chốt uống trước ch[illegible] giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE [illegible] không phải nước mà khi trời nóng cực thì nhà nước có [illegible] uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Thuốc bán thuốc [illegible] nhất tại Paris

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)